

Από τη σοφία των στάρετς

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Φωτό: proskynitis.blogspot.gr

Χωρίς την ταπείνωση, έλεγε ο στάρετς Αμβρόσιος, δε σώζεται ο άνθρωπος. Αν πιστέψουμε πως από δική μας αξία σωζόμαστε, έχουμε απατηθεί. Θα σας αναφέρω ένα διδακτικό περιστατικό. Μια επιφανής αρχόντισσα, αρκετά ευσεβής αλλά όχι και αρκετά ταπεινή, καθώς κοιμόταν είδε ένα συγκλονιστικό όνειρο: Πάνω σε ένδοξο θρόνο ο δίκαιος Κριτής! Και απέναντί του πλήθη λαού, μεταξύ των οποίων και η ίδια. Ο Χριστός ετοιμαζόταν να καλέσει κοντά Του τους εκλεκτούς. Εκείνη που βασιζόταν στις αρετές της και στις καλοσύνες της περίμενε μεγάλες τιμές, αλλά έπεσε έξω στην πρόβλεψή της. Κάποια ταπεινή χωριατοπούλα κρίθηκε άξια για την πρώτη θέση. Δεύτερος ήταν ένας φτωχός χωρικός που φορούσε μάλιστα και τσαρούχια. Ακολούθησαν στη σειρά πλήθη απλοϊκών ανθρώπων. Σε μια στιγμή ο Κύριος έπαυσε να προσκαλεί άλλους. Εκείνη πάνω στην απελπισία της αποφάσισε να τον πλησιάσει και να του υπενθυμίσει τα καλά που είχε κάνει. Ο Χριστός όμως απέστρεψε εντελώς το πρόσωπό Του απ' αυτήν. Εξουθενωμένη πλέον, έπεσε στο έδαφος, έκλαψε και αναγνώρισε ταπεινά πως πραγματικά δεν της άξιζε η ουράνια Βασιλεία. Να, αγαπητοί μου-εδώ δυνάμωσε τη φωνή του ο στάρετς-το ταπεινό φρόνημα! Έτσι έπρεπε να σκεφτόμαστε όλοι. Όταν ξύπνησε από το όνειρο η αρχόντισσα, δεν τόλμησε πια να φιλοξενήσει υπερήφανες ιδέες στην ψυχή της. Της

έδωσε ο Θεός με το όνειρο αυτό ένα αξέχαστο όνειρο.

Ο στάρετς Ιωσήφ, υπόδειγμα ταπείνωσης, πραότητας και ακατακρίσιας, είπε κάποτε σε μια μοναχή:

Αν οι αμαρτίες του αδελφού σου σ' ενοχλούν και δε μπορείς να βρεις την ειρήνη της ψυχής σου, θυμήσου τα εξής:

1. Αν οι αμαρτίες του αδελφού σου που θέλεις να διορθώσεις σ' ενοχλούν, σ' εκνευρίζουν και χάνεις την ειρήνη σου, τότε αμαρτάνεις και συ. Η αμαρτία δε διορθώνεται με την αμαρτία, αλλά με την ταπείνωση.
  2. Ο ζήλος που θέλει από μόνος του να καταστρέψει όλα τα κακά είναι από μόνος του ένα μεγάλο κακό.
  3. Μέσα στο μάτι σου υπάρχει ένα μεγάλο δοκάρι και συ προσέχεις το κάρφος στο μάτι του αδελφού σου.
  4. Υπάρχουν ατέλειες που είναι αναπόφευκτες κι άλλες που μπορεί να 'ναι ευεργετικές. Το καλό δοκιμάζεται από το κακό.
  5. Το παράδειγμα της μακροθυμίας του Θεού πρέπει να χαλιναγωγήσει την ανυπομονησία μας, που μας στερεί την ειρήνη.
  6. Το παράδειγμα του ίδιου του Κυρίου μας Ιησού Χριστού μας φανερώνει με πόση ταπείνωση και καρτερία πρέπει να υπομένουμε την ανθρώπινη αμαρτία. Αν δεν έχουμε κάποια θέση ευθύνης έναντι των άλλων, πρέπει να αντιμετωπίζουμε την αμαρτία τους με συμπάθεια.
  7. Κάθε άνθρωπος καταδικάζει εκείνες τις αμαρτίες των άλλων, για τις οποίες κατηγορείται ο ίδιος.
  8. Για τις πράξεις των άλλων δεν υπάρχει τίποτα άλλο που να μας ηρεμεί περισσότερο όσο η σιωπή, η προσευχή και η αγάπη.
-

Κάποια αδελφή έλεγε κάποτε θλιμμένη στο στάρετς Ζωσιμά:

-Τι να κάνω, γέροντα, που νικιέμαι από τη γλώσσα μου και φλυαρώ και ματαιολογώ; Στεναχωριέμαι πολύ γι' αυτό και παίρνω κάθε τόσο απόφαση να διορθωθώ, αλλά πάλι πέφτω.

-Να θυμάσαι ότι, όπως είπε ο Κύριος, για κάθε περιττό μας λόγο θα μας ζητηθεί ευθύνη την ημέρα της Κρίσεως. Κατάφυγε στη βοήθειά Του. Και όποτε αμαρτάνεις να μετανοείς. Χίλιες φορές έπεςες; Χίλιες να μετανοήσεις.

- Κάποιες φορές λέω κάτι χρήσιμο ή ψυχωφελές. Ενώ όμως αρχίζω με πνευματικούς λόγους, σε λίγο, χωρίς να το καταλάβω, ξεγλιστράω στην αργολογία ή την κατάκριση ή την περιέργεια ή τον κομπασμό... Μετά από όλα αυτά με κυριεύει κατάθλιψη και αθυμία. Τι να κάνω; Δεν μπορώ να διορθωθώ...

- Για να μάθεις να μιλάς καλά και προσεκτικά, πρέπει πρώτα να μάθεις να σωπαίνεις, τη συμβούλεψε ο γέροντας. Όσο θερμό κι αν είναι το κελί μας, αν ανοίγουμε συχνά τα παράθυρα θα παγώσει. Κι αν ανοίγουμε κάθε τόσο ένα μπουκάλι με άρωμα, σύντομα θα εξατμιστεί. Γι' αυτό ο προφήτης λέγει «έκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν» (Ψαλμ. Λη'2). Ακούς; «ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν». Αποφάσισα δηλαδή να μην ξεστομίζω ούτε αγαθούς λόγους. Και τότε, συνεχίζει, «ἐθερμάνθη ἡ καρδίᾱ μου ἐντός μου».

Όπως γράφει ο Κάλλιστος Καταφυγιώτης, ο καλός λόγος είναι κατώτερος από τη σιωπή με διάκριση. Βέβαια, κι από τη σιωπή του στόματος ανώτερη είναι η σιωπή του νου-τόσο ανώτερη, όσο και η ψυχή από το σώμα. Γιατί είναι δυνατό, ενώ τηρείται σιωπή του στόματος, εσωτερικά ο νους να σχηματίζει λογισμούς και νοήματα.

Απόσπασμα από το Βιβλίο
«Το γεροντικό του Βορρά»
του Πέτρου Μπότση

Πηγή: xfd.gr